

Interpretace textu z Tora

Cíle

studenti

- jsou schopni interpretovat biblický text a uvědomit si jeho aktuálnost
- dokážou odlišit projevy víry od projevů fanatismu
- pochopením konkrétního příkladu jsou schopni popsat aspekty židovského myšlení (učení)

Velikost skupiny

5–30 studentů

Čas

30 minut

Pomůcky a příprava

- tabule, křída
- text 4.2 – kopie pro každého studenta
- psací potřeby pro studenty

Popis / postup

1. Rozdejte každému ze studentů kopii textu 4.2 a vysvětlete, odkud pochází (viz Tora)
2. Předněte studentům Úvod k prezentovanému textu z Tanachu:

„Abraham se svou ženou Sárou kráčeli životem bezdětní. Hospodin oslovil Abrahama v jeho stáří a přislíbil Sáře požehnání; přivede na svět syna a stane se matkou pronárodů. Abraham se v duchu pousmál: ‚Což se může narodit synu stoletému, cožpak Sára bude rodit v devadesáti?‘ Hospodin však pamatoval na Sáru a ona počala a porodila. Po osmi dnech byl syn obřezán a dali mu jméno Izák.“

3. Zadejte studentům, aby si samostatně v tichosti přečetli text 4.2
„Po těchto událostech zkoušel Bůh Abrahama...“
4. Přistupte k výkladu textu a použijte následující otázky. Dbejte cílových odpovědí v rámečku. Otázky k diskusi:
 - Proč si zvolil Hospodin za oběť právě Izáka?

Interpretace textu z Tory

- Proč Hospodin nakonec zastavil Abrahamovu ruku?
- Jakou oběť nakonec zvolil? (Proč prolítí zvířecí krve?)
- Jak v dnešní době lidé vyjadřují víru?

Cílové odpovědi

Abraham byl židovskou tradicí považován za zakladatele víry v jednoho Boha, prvního monoteistu... Hospodin chtěl vyzkoušet Abrahamovu víru. Nakolik je opravdová, silná. A proto si vybral to nejcennější, co Abraham měl. Izák byl toužebně očekávaný potomek, který se Sáře a Abrahamovi narodil v době, kdy již téměř nedoufali. Abraham měl sice staršího syna Išmaele, ale ten nebyl přímo synem Sářiným – patřil její služce Hagar.

Abraham považoval Izáka za pokračovatele židovské monoteistické víry a vkládal do něj veškeré své naděje. V Toře patří tato pasáž o obětování či svázání Izáka (hebrejský doslovný překlad není oběť, ale svázání) k jedné z nejpůsobivějších.

Z hlediska židovského náboženství smyslem víry není a ani nemůže být lidská oběť. Židovské zákony, Tora, byly dány člověku proto, aby žil, a nikoliv, aby pro ně umíral. Jsou to zákony života, a ne smrti. U tehdejších pohanských kultů bylo zvykem obětovat i lidské oběti a tímto aktem se v Toře naznačuje, že Hospodin lidské oběti zamítá.

Z dnešního pohledu by se zdálo, že prolévání zvířecí krve je také kruté. Židovské náboženství v této době považovalo zvířecí oběti za součást svého rituálu. Stejně, jako jiné starověké kultury, jejichž náboženství se rovněž opírala o zvířecí obětiny, židovská tradice vytvořila velmi složitý a propracovaný systém zvířecích obětí, který zejména v jeruzalémském Chrámu dospěl svého ritualizovaného vrcholu. Po zboření Chrámu v roce 70. n. l. tento systém přestal de facto existovat, neboť byl úzce provázán s Chrámem a bez něj pozbýval smyslu. Obětní úkony nahradil modlitební rituál, který se vyvíjel po staletí a vytvořil svébytnou součást židovské tradice.

Modlitba, meditace, žádným způsobem, půst, tanec, zpěv...

Interpretace textu z Tory

Hodnocení / reflexe

Možné otázky k diskusi:

1. *Ten, kterého si vážíš, tě požádá, abys mu poskytl něco, co máš rád a na čem ti velmi záleží a co již nikdy nedostaneš zpět. Čeho bys byl schopen se vzdát?*
2. *Existuje něco/někdo, čeho byses nikdy nevzdal?*
3. *Jak bys nazval to, kdy se člověk vzdává těch nejpodstatnějších hodnot, předmětů, vztahů, osob, které jsou mu nejdražší? (oběť)*
4. *Jaké mohou být důvody, kdy je člověk schopen obětovat to nejcennější...? Z jakého důvodu bys tak učinil ty sám? (víra)*

Studenti by se v průběhu diskuse měli zmínit o oběti a víře (viz otázka č. 3 a 4).

Nestalo-li se tak, zdůrazněte oba pojmy a připište je na tabuli.

K diskusi můžete použít i následujících vysvětlení pojmů:

Oběť Bohu – ritualizovaný úkon vzdání se, zřeknutí se něčeho pro bohy či Boha.

Naznačuje oddanost, vděčnost a poslušnost, někdy vychází z předpokladu, že se pomocí oběti může žádoucím způsobem ovlivnit jednání nadpřirozených bytostí vůči lidem.

Oběť – zřeknutí se něčeho, ve prospěch někoho či něčeho jiného, povýšení potřeb druhého nad své vlastní

Víra – obecně vyjádření postoje, kterým se vztahujeme k něčemu, co stojí mimo

možnost aktuálního, nepochybného a plného ověření racionálními prostředky,

a přesto je považováno za pravdivé a skutečné

Fanatismus – vášnivá, slepá zaujatost pro něco nebo spojená s nesnášenlivostí ke všemu

nebo proti něčemu odlišnému

